

VÄLFÄRDEN – PARADOXER, SPÄNNINGAR OCH DILEMMAN

Rolf Solli

Professor emeritus
Förvaltningshögskolan
Göteborgs universitet

2024-02-07

1

Välfärden är ett bekymmer
(och bekymmer ska man vårda)

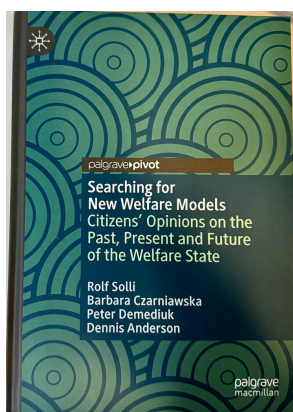
Rolf Solli

2

3

Australien, Kanada och Sverige

Frågat en kvinna och en man i varje åldersgrupp

- Hur vill du att det blir avseende välfärd?
- Hur tror du det blir?
- Har trodde du det samma för 10 år sedan?

Två svårigheter

- Finansieringen
- Kompetensförsörjningen

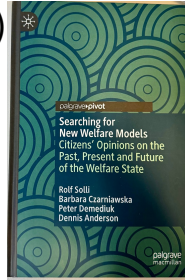
Nya trender

- E-hälsa
- Robotisering
- "Medborgar lön"

4

Välfärden – orsak och verkan

- Orsaken
 - Finansieringen
 - Ambitioner (värdegrund)
 - Demografi
- Verkan
 - Finansieringen
 - Konsumtion
 - ”Produktion”

5

Finansieringen

6

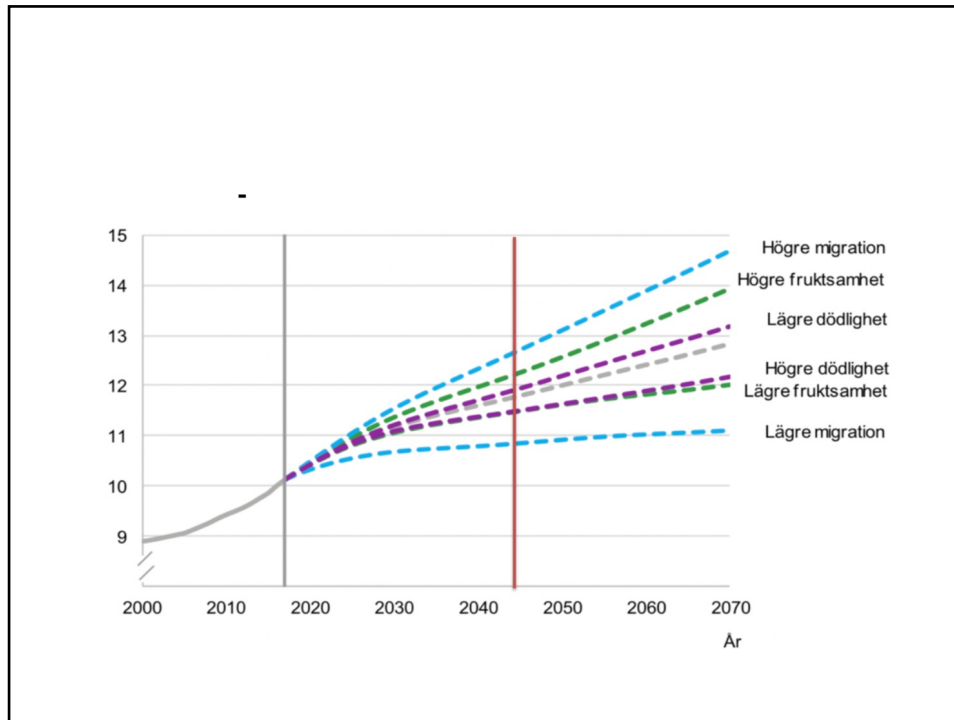
13%
Skatteökning
(SEK 13/100)

Rolf
Söll

7

Demografi - konsumtion

8

9

Förändring till 2045

- Gruppen unga ökar med 10 procent, ca 240 000
- Gruppen 80+ ökar med 100 procent, från ca 500 000 till 1 miljon
- Yrkesverksamma ökar med drygt 15 procent, dvs 700 000

Det är lätt att ana en problematik som ligger i befolkningspyramiden

10

Produktion – behov av personal

11

Personalgrupp	2016	2026	2045
Totalt	1 182 000	1 376 000	1 585 000
Kommun, landsting/region och privata utförare			
Administratörsarbete	40 700	46 000	51 300
Handläggararbete	53 000	58 900	65 100
Hantverkararbete mm.	22 300	25 100	27 600
Köks- och måltidsarbete	32 500	37 300	41 000
Ledningsarbete	54 400	62 100	71 000
Sjuksköterska	95 200	110 500	127 600
Städ/tvätt/renhållningsarbete	20 100	22 600	24 800
Tekniker	12 400	13 900	15 400

12

Endast kommun inkl. privata utförare			
Barnskötare	61 300	70 200	71 500
Bibliotekarie, biblioteksassistent	6 800	7 600	8 300
Dagbarnvårdare	1 900	2 200	2 200
Elevassistent	21 700	25 500	26 600
Fritidsledare	6 900	7 900	8 500
Fritidspedagog	16 800	19 300	19 800
Förskollärare	70 300	80 800	82 000
Grundskolelärare	83 700	96 600	100 500
Gymnasielärare	32 100	39 600	42 200
Ingenjörer	8 300	9 100	10 000
Personlig assistent	17 800	21 900	30 200
Rehabilitering förebyggande	9 200	11 200	14 900
Räddningstjänstarbete	6 400	7 100	7 800
Socialsekreterare m.fl.	30 900	34 500	38 300
Teknisk handläggare	7 500	8 200	9 000
Undersköterskor, skötare	137 200	169 800	233 500
Vårdbiträden, vårdare	84 200	103 900	142 100
Övrig kultur/turism/fritid	10 700	11 900	13 000
Övrig skol- och förskolearbete	10 200	12 000	12 700
Övrig socialt och kurativt	25 100	28 500	32 400
Övrigt vård- och omsorgsarbete	2 100	2 400	2 600
Övrigt lärararbete	34 900	40 600	42 400

13

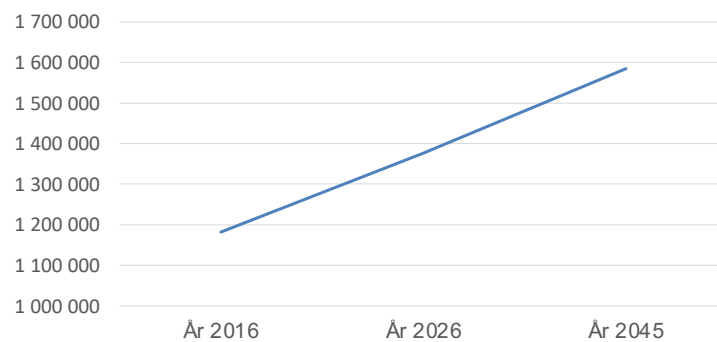
Endast /region inkl. privata utförare			
Vårdadministratör	16 100	18 400	20 500
Läkare specialistkompetent	35 400	40 200	44 800
Psykolog	5 000	5 700	6 400
Psykiater	400	400	500
Barnmorska	6 000	6 800	7 600
Undersköterskor, skötare m.fl.	50 700	58 300	64 800
Sjukhustekniker, lab arbete	2 600	2 900	3 200
Biomedicinsk analytiker	7 000	7 900	8 600
Tandläkare	4 900	5 700	6 300
Tandsköterska	7 900	9 000	10 100
Tandhygienist	2 800	3 200	3 600
Övrig tandvård	300	300	400
Arbetssterapeut	4 000	4 600	5 100
Sjukgymnast	6 900	7 900	8 800
Logoped	1 400	1 600	1 700
Dietist	1 000	1 200	1 300
Övrigt rehabiliteringsarbete	2 100	2 400	2 600
Socialt och kurativt arbete	5 000	5 700	6 400
Skol- och barnomsorgsarbete	2 600	2 900	3 200
Kultur/turism/fritid	600	700	800
Ingenjörer m.fl.	2 900	3 200	3 500

14

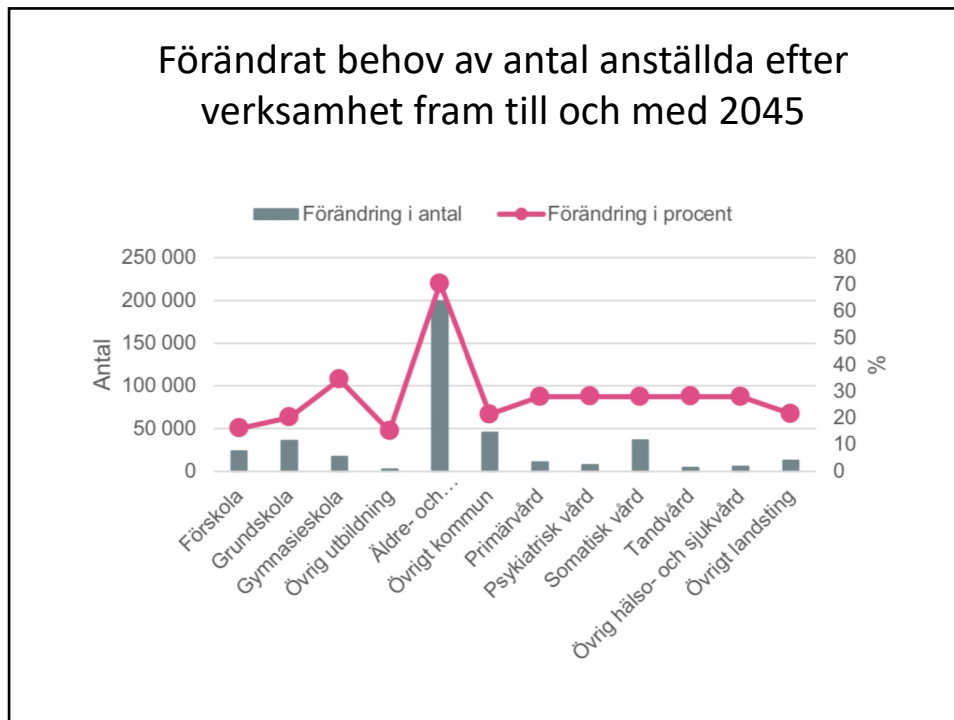
Personalgrupp	2016	2026	2045
Elevassistent	21 700	25 500	26 600
Fritidsledare	6 900	7 900	8 500
Fritidspedagog	16 800	19 300	19 800
Förskollärare	70 300	80 800	82 000
Grundskolelärare	83 700	96 600	100 500
Gymnasielärare	32 100	39 600	42 200
Övrigt lärararbete	34 900	40 600	42 400
Summa	266 400	310 300	322 000

15

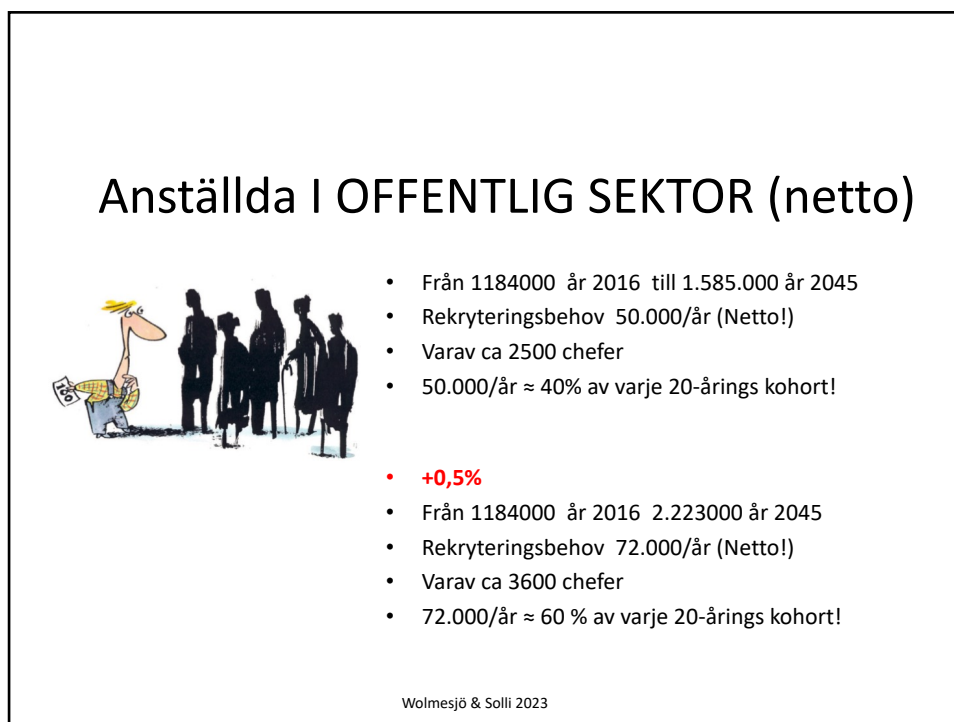
Antal anställda (totalt)

16

17

18

- ”Att hitta rätt kompetens är den största utmaningen kommuner och regioner och hela den svenska arbetsmarknaden står inför.”

Wolmesjö & Solli 2023

19

Sveriges Kommuner Regioner

20

Men också...

- Diskutera ambitionen
- Förbättra förutsättningar för barnafödandet
- Gör Sverige relevant för invandring
- Tänk tanken att flytta till annat land
- Bejaka teknikutvecklingen (t.ex. digitalisering)

21

22

Rolf.Solli@gu.se